

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 2011 r.

**Pan
Mieczysław Pikuła
Wójt
Gminy Jeżewo**

LBY-4101-11-04/2010
P/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Gminy Jeżewo, zwanym dalej „Urzędem”, kontrolę wykonywania przez Wójta Gminy Jeżewo, zwanego dalej „Wójtem”, zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Kontrolą objęto okres od 22 sierpnia 2007 r. do 10 grudnia 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonywanie przez Pana Wójta zadań w zakresie zarządzania kryzysowego, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz podjęcie niezwłocznych i skutecznych działań w usuwaniu skutków trąby powietrznej, która przeszła przez miejscowość Ciemniki w 2008 r. Stwierdzona przez NIK nieprawidłowość dotyczyła nieterminowego sporządzenia Planu Reagowania Kryzysowego Gminy Jeżewo, zwanego dalej „GPRK” lub „Planem”.

1. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie organizacyjne Urzędu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym², zwanej dalej „ustawą o zarządzaniu kryzysowym”. Zadania te wykonywano przy pomocy pracownika Urzędu zatrudnionego na samodzielnym stanowisku ds. obrony cywilnej i leśnictwa (SO) oraz Gminnego Zespołu Zarządzania

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Dz.U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 ze zm.

Kryzysowego (GZZK) składającego się z pracowników komórek organizacyjnych Urzędu oraz gminnych jednostek organizacyjnych i pomocniczych. Zadania nałożone na SO oraz GZZK zostały określone w regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz w regulaminie GZZK. W okresie objętym kontrolą sporządzano wymagane regulaminem GZZK roczne plany pracy, które zostały zatwierdzone przez Pana Wójta, realizowano też obowiązek zwoływania posiedzeń GZZK w terminach i trybie w nim określonych oraz zorganizowano dla członków GZZK ćwiczenia w zakresie zarządzania kryzysowego. Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym organizowano i prowadzono na terenie Gminy ćwiczenia, szkolenia i treningi. W 2007 r. przeprowadzono trening w zakresie systemu wykrywania i alarmowania o zagrożeniach, w 2008 r. dwa treningi i jedno ćwiczenie, w 2009 r. jeden trening i jedno ćwiczenie i w 2010 r. dwa ćwiczenia i jeden trening. W tych treningach i ćwiczeniach uczestniczyli pracownicy Urzędu, podległych jednostek oraz osoby z GZZK. Ponadto pracownik zajmujący się sprawami związanymi z zarządzaniem kryzysowym w latach 2007-2010 uczestniczył w szkoleniach i kursach z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

2. W okresie objętym kontrolą prawidłowo zorganizowano na terenie Gminy pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego. Dyżury te były pełnione przez Pana oraz wyznaczonych pracowników Urzędu. Zapewniono dostęp do informacji o numerach telefonów wykorzystywanych na potrzeby całodobowego dyżuru. Numery te były w posiadaniu pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych oraz wywieszone na tablicy ogłoszeń i w Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego. Szczegółowe procedury reagowania i współpracy ze służbami zostały uregulowane w GPRK. W toku kontroli ustalono, że system łączności w powyższym zakresie działał w sposób prawidłowy.
3. Prawidłowo zorganizował i realizował Pan na terenie Gminy zadania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej oraz opracował procedury, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. W załącznikach funkcjonalnych do GPRK zostały zawarte standardowe procedury w przypadku powstania zagrożenia dla infrastruktury krytycznej. Na terenie Gminy funkcjonuje system wczesnego ostrzegania oraz system wykrywania i alarmowania, a w razie potrzeby można uruchomić stały dyżur. Opracowany został plan przemieszczenia Wójta w zastępcze miejsce pracy. Ochrona infrastruktury krytycznej na terenie Gminy organizowana jest również we współpracy z Policją, gminnymi jednostkami OSP, podległymi jednostkami, RSUH „Borowiak” - użytkownikiem gminnej sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków oraz

właścicielami obiektów, instalacji i urządzeń. W pismach kierowanych do Policji wskazywał Pan Wójt na konieczność szczególnego zwracania uwagi (podczas patroli) na obiekty i urządzenia ważne ze względu na bezpieczeństwo publiczne. W pismach do właścicieli i administratorów ww. obiektów zwracał się Pan Wójt o weryfikację i kontrolę stanu zabezpieczenia i ochrony pod względem monitorowania ruchu kołowego odbywającego się w ich obrębie, bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zabezpieczenia obiektów przed dostępem osób trzecich.

4. Stosownie do wymogów art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, opracowano GPRK, w którym uwzględniono zalecenia przekazane przez Starostę Świeckiego w piśmie z dnia 14 maja 2008 r. Plan ten został sporządzony przez Pana Wójta po terminie określonym w art. 34 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym (22 sierpnia 2008 r.) i został przekazany do zatwierdzenia Staroście Świeckiemu w dniu 29 maja 2009 r. Według Pana wyjaśnień, przyczyną nieterminowego opracowania GPRK był brak zatwierdzonego powiatowego planu zarządzania kryzysowego, którego składnikami są procedury reagowania kryzysowego i standardowe procedury operacyjne niezbędne do opracowania Planu na poziomie Gminy. Prace nad opracowaniem GPRK rozpoczęto w marcu 2009 r. po otrzymaniu niezbędnych materiałów z Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Starostwa Powiatowego w Świeciu (WSOiZK). Uzgodnienie Planu przez kierownika WSOiZK, odbyło się zgodnie z otrzymanym ze Starostwa harmonogramem konsultacji w dniu 7 maja 2009 r. Do czasu opracowania nowego Planu, korzystano z aktualizowanego na bieżąco GPRK z 2005 r. Kontrola wykazała, że opracowany w maju 2009 r. Plan uwzględniał wszystkie elementy wymagane art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Na etapie przygotowywania GPRK dokonywano uzgodnień jego treści z gminnymi służbami oraz jednostkami organizacyjnymi podległymi Panu Wójtowi. Założenia GPRK były spójne z założeniami Planu Obrony Cywilnej Gminy. W okresie objętym kontrolą Plan był aktualizowany dwukrotnie, tj. w dniu 25 marca 2010 r. oraz 25 sierpnia 2010 r., zgodnie z obowiązującą procedurą.
5. W latach 2008-2010 w budżecie Gminy stosownie do obowiązku wynikającego z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, utworzono rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Kwota rezerwy wynosiła odpowiednio: w 2008 r. 17,3 tys. zł, w 2009 r. i 2010 r. po 17,5 tys. zł, co stanowiło odpowiednio: 0,28%; 0,26% i 0,27% bieżących wydatków budżetu Gminy pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

6. NIK zwraca uwagę na nieuwjęcie w budżetach Gminy w latach 2007-2010 w rozdziale klasyfikacji budżetowej 75421 - zarządzanie kryzysowe, środków na finansowanie realizacji zadań własnych Gminy w zakresie zarządzania kryzysowego. Stwierdzono, że w budżetach Gminy w latach 2007-2010 środki na szkolenia zewnętrzne pracownika SO (w tym szkolenia z zakresu obrony cywilnej), wyjazdy służbowe i materiały biurowe ujęto w dziale 750 - Administracja państwowa (rozdział 75023), z tego wydatkowano w tym rozdziale: w 2007 r. 3596,94 zł, w 2008 r. 9865,46 zł, w 2009 r. 4014,98 zł i w 2010 r.(do 31.10.2010 r.) 3727,90 zł.
7. W ocenie NIK, Pan Wójt oraz podległe służby podjęli prawidłowe działania w związku z wystąpieniem na terenie Gminy w kwietniu 2008 r. zdarzenia kryzysowego w postaci trąby powietrznej. Stwierdzono, że działania Pana w zakresie uruchamiania mechanizmów reagowania i usuwania skutków tego zdarzenia były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie procedurami wynikającymi z GPRK. W odpowiednim czasie uruchomiono jednostki organizacyjne oraz służby współdziałające w zarządzaniu kryzysowym, w tym 7 Jednostek Straży Pożarnej (1 zawodowa i 6 OSP z terenu Gminy) oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Świeciu. Uruchomiono w Urzędzie całodobowy dyżur w celu przepływu informacji, który funkcjonował bez zastrzeżeń. Powołana została komisja ds. ustalania szkód i szacowania strat, która realizowała zadania nałożone na nią w GPRK. Ponadto na polecenie Pana Wójta zostało zwołane dzień po zakończeniu akcji ponowne posiedzenie GZZK celem omówienia przeprowadzonych działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu